

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΣΑΒΒΑ ΠΕΤΡΙΔΗ

Ευχαριστώ την αγαπητή συνάδελφο Μίνα Χαραλάμπους για όσα είπε για μένα
Ευχαριστώ επίσης και το Δ. Σ. της ΚΕΒΕΠ για την απόφασή του να με τιμήσει
.....Τώρα τί άλλο θέλετε να σας πω;

Ομολογώ πως νιώθω άβολα και έχω τρομερό τρακ, πράγματα που δεν ένιωθα ποτέ μου
όταν επρόκειτο να υπερασπιστώ τον εαυτό μου ή τους συναδέλφους μου από κατηγορίες
και από προσπάθειες να μειώσουν τα προσόντα μας, την αξιοπρέπειά μας και την
καταλληλότητά μας να αναλάβουμε τις διευθύνσεις των βιβλιοθηκών μας. Δεν είμαι
συνηθισμένος σε τιμητικές διακρίσεις και ουδέποτε τις επεδίωξα. Με ενδιέφερε η ουσία
και όχι οι τύποι. Τώρα όμως βρίσκω ότι με αυτή την απόφασή σας αναγκάστηκα να
κοιτάξω πίσω και να γράψω ένα βιογραφικό που πιστεύω πως όφειλα και στην οικογένειά
μου αλλά και στο επάγγελμα. Αυτή την τιμή λοιπόν την δέχομαι συλλογικά με τους
συνεργάτες μου ως αναγνώριση του έργου που επιτελέστηκε αλλά και ως καταξίωση του
αρχικού μας οράματος. Με παίρνετε πίσω τεσσερισημίσι δεκαετίες (46 ολόκληρα χρόνια),
το 1963, όταν έφυγα για Αγγλία για σπουδές στη Βιβλιοθηκονομία, μια σπουδή άγνωστη
και αχρείαστη για όλους τότε στην Κύπρο, φιλολόγους και εμπειρικούς βιβλιοθηκάρους.
Για να είμαι ειλικρινής ούτε εγώ ήξερα τι ακριβώς σήμαινε Librarianship αλλά πάντα με
σαγήνευε το βιβλίο, ιδιαίτερα όταν ο επαγγελματικός μου σύμβουλος, βρεττανός John
Smith, στην ερώτησή μου: ποιο επάγγελμα με συμβούλευε τελικά να ακολουθήσω:
Δικηγόρος; (γιατι μου είχε εξασφαλίσει θέση στο Gray's Inn για Νομικά), ή
Βιβλιοθηκονόμος; μου απάντησε χαρακτηριστικά ως εξής: Αν στόχος σου είναι τα πολλά
λεφτά, να σπουδάσεις Νομικά, αν όμως μπορείς με πιο λίγα λεφτά και συνάμα θέλεις να
βοηθήσεις και την πατρίδα σου τότε σπούδασε Librarianship. Έτσι χωρίς να ξέρω πολλά
πράγματα επέλεξα τη Βιβλιοθηκονομία. Σας λέγω ότι δεν το μετάνιωσα. Και σήμερα την
ίδια επιλογή θα έκανα. Στην πρώτη συνέντευξη μάλιστα που είχα με το Δ/ντή του
Τμήματος Βιβλιοθηκονομικών Σπουδών του Πανεπιστημίου στην ερώτησή του τί ήθελα
να γίνω; Εγώ έχοντας πλήρη άγνοια και με δόση αφέλειας απάντησα FLA το οποίο είχα
προσέξει να αναγράφεται στην πόρτα του Γραφείου του: Arthur Myson, FLA. Ο mr.
Myson χαμογέλασε και ευγενικά μου ευχήθηκε απλά να πραγματοποιήσω την επιθυμία
μου. Όταν αργότερα έμαθα ότι ο τίτλος FLA ήταν το ανώτατο προσόν, το Δοκτοράτο να
πούμε, στη Βιβλιοθηκονομία, κατάλαβα τη γκάφα μου και τί σήμαινε το χαμόγελο του mr.
Myson. Αλλά να σας πω και τη συνέχεια. Ύστερα από 20 χρόνια πείρα, το 1986, υπέβαλα
διατριβή για τον τίτλο FLA. Τις 27 Φεβρουαρίου τον επόμενο χρόνο πήρα ένα μικρό δέμα
με αποστολέα τον Mr. Arthur Myson. Το άνοιξα και μέσα περιείχε μια κόκκινη γραβάτα
με τα σήματα του Πανεπιστημίου μου και του Library Association μαζί με ένα γράμμα με
την είδηση ότι η διατριβή μου έγινε δεκτή και μου απονέμεται ο τίτλος FLA και τα θερμά
του συγχαρητήρια για το γεγονός ότι πραγματοποίησα τελικά την επιθυμία μου όπως, με
άγνοιά μου τότε, την δήλωσα στην πρώτη μας συνάντηση. Ήταν μια από τις πιο
ευχάριστες στιγμές της ζωής μου.

Όπως γράφω και στο βιογραφικό μου σημείωμα τα πρώτα χρόνια της επαγγελματικής
μου ζωής ήταν πέτρινα, (η λέξη παράγεται όχι από το Πετρίδης αλλά από την πέτρα τη
σκληρή που δύσκολα σπάζει). Ένιωθα να περπατώ ξυπόλυτος στ' αγκάθια. Η περιρρέουσα
ατμόσφαιρα ήταν μάλλον αρνητική. Δεν υπήρχε βιβλιοθηκονομική παιδεία σε κανένα

επίπεδο. Δεν υπήρχε εκπαιδευμένο προσωπικό. Δεν υπήρχε εξοπλισμός και δεν υπήρχαν οι αναγκαίες πιστώσεις. Και, όπως ξέρετε για να αλλάξει κάτι στην Κυβερνητική Μηχανή χρειάζονται χρόνια. Αρχικά εργάστηκα εντατικά με ερωτηματολόγια, επισκέψεις και ομιλίες για να γνωρίσω το πρόβλημα σε όλο του το μέγεθος και στη συνέχεια κατέγραψα το σχέδιο δράσης σε τρεις φάσεις. Πρώτη φάση ήταν η δημιουργία θέσεων βιβλιοθηκαρίων στον κρατικό προϋπολογισμό και η δραστική αύξηση των κονδυλίων για να λειτουργήσουν Κοινοτικές Βιβλιοθήκες (ΚΒ) στις μεγάλες κοινότητες και Περιοδεύουσες Βιβλιοθήκες (ΠΒ) για να εξυπηρετούν τις μικρές κοινότητες. Η φιλοσοφία του σχεδίου το οποίο θα βελτιωνόταν συνεχώς ήταν να ικανοποιήσει το δικαίωμα κάθε πολίτη της Κ.Δ. όπου κι αν διέμενε σε χωριό ή σε πόλη να έχει την ίδια εξυπηρέτηση από βιβλιοθήκη. Ευτυχώς το σχέδιο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο σχεδόν στην ολότητά του. Το μόνο που δεν εγκρίθηκε παρά τις προσπάθειές μας ήταν η εισήγησή μας για δυο θέσεις για την κάθε μονάδα: ένας οδηγός και ένας βιβλιοθηκάριος, αλλά εγκρίθηκε μια μόνο θέση: Οδηγός/βιβλιοθηκάριος. Αναγκαστικά το δεχτήκαμε σαν αρχή με την ελπίδα να το βελτιώσουμε στην πορεία. Ευτυχώς σταθήκαμε τυχεροί με τις προσλήψεις: 6 νέοι απόφοιτοι μέσης παιδείας και όπως αποδείχτηκε έμπειροι οδηγοί και με κέφι για δουλειά προσλήφθηκαν ως οδηγοί/ βιβλιοθηκάριοι και άρχισαν αμέσως την εκπαίδευσή τους και το στήσιμο των μονάδων τους. Η πρώτη μονάδα άρχισε να περιοδεύει σε 62 κοινότητες της Αμμοχώστου και της Κερύνειας. Ο κύκλος περιοδειών είχε διάρκεια 21 μέρες και περιλάμβανε 3 Σάββατα, μια Κυριακή και 11 καθημερινές με ώρες εργασίας όλο απογεύματα ώστε να μπορούν οι κάτοικοι να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη. Στη συνέχεια άρχισαν να περιοδεύουν και άλλες 5 μονάδες σε 157 κοινότητες της Λευκωσίας, Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου στις οποίες δεν λειτουργούσαν Κ.Β. Ο στόχος ήταν να εθισθούν οι κάτοικοι να χρησιμοποιούν το βιβλίο ως μέσο για ψυχαγωγία, πληροφορία και αυτομόρφωση. Τα στατιστικά στοιχεία χρήσης των Π.Β. ήταν πέραν του αναμενόμενου ενθαρρυντικά. Δεν προλαβαίναμε να αγοράζουμε βιβλία για την αναπλήρωση των δανεισθέντων σε κάθε κύκλο περιοδείας. Το ΡΙΚ στην πρωινή του εκπομπή ανακοίνωνε καθημερινά τα χωριά που θα επισκεπτόταν η κάθε Π.Β. Ο θεσμός βελτιωνόταν από χρόνο σε χρόνο. Η Ουνέσκο αφιέρωσε ένα ολόκληρο τεύχος του επίσημου περιοδικού της για τις Π.Β. της Κύπρου ως παράδειγμα προς μίμηση. Εγώ προσκλήθηκα στη σύνοδο της Κοινοπολιτείας που έγινε στη Μάλτα αλλά και στην Ιταλία και Γαλλία για να μιλήσω γι' αυτό το φιλολαϊκό πρόγραμμα, έστω και αν επαΐοντες, όπως τον κ. Ιάκωβο Γ. Αρτεμίου σ' ένα τελευταίο του δημοσίευμα τις παρομοίασε με 'περιοδεύοντας θιάσους'. Δυστυχώς όμως – και είναι μεγάλο κρίμα - με την αποχώρησή μου ο θεσμός, αντί να βελτιωθεί και να ενισχυθεί τόσο σε προσωπικό (ιδιαίτερα τώρα που υπάρχουν άνεργοι βιβλιοθηκονόμοι) με το διαχωρισμό των οδηγών από τους βιβλιοθηκονόμους, όσο και σε μονάδες και να ενταχθεί σε ένα ολοκληρωμένο εθνικό βιβλιοθηκονομικό σύστημα σ' ολόκληρη τη χώρα μας, καταργήθηκε παρά τις διαμαρτυρίες των επηρεαζόμενων πολιτών που είδαν να χάνεται το δημοκρατικό τους δικαίωμα για αυτομόρφωση και υγιή ψυχαγωγία τόσο των ιδίων όσο και των παιδιών τους και το οποίο αποτελούσε μια αντίσταση κατά του χουλγκανισμού και των εμπόρων των ναρκωτικών.

Ο αέρας της αλλαγής που δημιούργησαν οι Π.Β. ευνόησε και την ανάπτυξη τόσο των Δημοτικών όσο και των Κ.Β. Δόθηκε μεγαλύτερη επιχορήγηση και έγιναν προγράμματα για την εκπαίδευση του προσωπικού τους. Αρκεί να αναφέρω ένα πρωτόγνωρο παράδειγμα μιας κοινότητας που εξεγέρθηκε με πανώ έξω από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού απαιτώντας άμεσα παραχώρηση πιστώσεων για την αγορά εξοπλισμού και βιβλίων για την Κ.Β. της. Τότε ανάσασα και είπα: «**Κερδίσαμε το στοίχημα**».

Για να κερδισθεί όμως μια μάχη χρειάζονται όσο το δυνατό περισσότεροι πολεμιστές, ειδικά εκπαιδευμένοι στις πολεμικές τέχνες. Έτσι προσπάθειά μας ήταν να εκπαιδεύσουμε όλους αυτούς που εργάζονταν στις βιβλιοθήκες, κρατικές, λαϊκές, σχολικές με σεμινάρια μέσω του Π.Ι. με συνέδρια και ημερίδες αλλά συνάμα να ενθαρρύνουμε με κάθε τρόπο τους νέους μας να ακολουθήσουν στο εξωτερικό σπουδές στη βιβλιοθηκονομία και επιστήμη πληροφοριών. Είναι με περηφάνια που λέγω πως αυτές οι προσπάθειες έφεραν καρπούς. Ένα νέο επάγγελμα άρχισε να γεννιέται. Για να έχει όμως ελπίδες ένα επάγγελμα να επιβιώσει και να εξελιχθεί σωστά έπρεπε να δημιουργηθούν θέσεις και ευκαιρίες ανέλιξης. Αυτή ήταν η πιο σκληρή μάχη που δίναμε καθημερινά. Σε όλες τις συζητήσεις και εισηγήσεις μας σε όλα τα επίπεδα ζητούσαμε τη δημιουργία τμήματος βιβλιοθηκών στη δομή της Κρατικής Μηχανής κατά παραλληλισμό με το Τμήμα Αποθηκών που δημιουργήθηκε προ πολλού. Φρόντισα οι προτάσεις μας να προβληθούν και από τους εμπειρογνώμονες, που προσκλήθηκαν με δικές μου εισηγήσεις από την Ουνέσκο, την Κοινοπολιτεία, την Αμερική, την Αγγλία, γιατί ήξερα πως ουδείς προφήτης εν τη πατρίδι αυτού. Συνάμα όμως φροντίσαμε να δραστηριοποιηθούμε και στις τάξεις της ΠΑΣΥΔΥ ώστε τα αιτήματά μας να προβάλλονται και συνδικαλιστικά. Δυο άλλα επίσης δυναμικά εργαλεία που επιστρατεύσαμε ήταν: πρώτο η δημιουργία της ΚΕΕΒ μέσω της οποίας θα διαφημίζαμε τη βιβλιοθηκονομία ως επάγγελμα και τους βιβλιοθηκονόμους ως ισότιμους με όλους τους συναδέλφους τους εκπαιδευτικούς ή άλλους επιστήμονες. Σήμερα ίσως αυτή η ανάγκη να μην υπάρχει. Γι' αυτό και η ΚΕΕΒ μετονομάστηκε σε ΚΕΒΕ, και δεύτερο η γνωριμία μας με τους ανθρώπους που έπαιρναν τις αποφάσεις. Αυτούς θα τους συναντούσαμε στην κοινωνική τους ζωή είτε ως μέλη συλλόγων και οργανώσεων είτε ως μέλη κομμάτων. Έγινα μέλος σε λογοτεχνικά και πνευματικά σωματεία και υπηρέτησα στα Δ.Σ. τους έτσι ώστε να συνεργάζομαι με ανθρώπους που είχαν θέσεις κλειδιά στην κρατική μηχανή, να με γνωρίσουν και να πεισθούν ότι ήμουν ένας απ' αυτούς, ισάξιος και ισότιμος σε προσόντα και μόρφωση και δεν ερχόμουν από άλλο κόσμο όπως πολλοί προσπαθούσαν να με παρουσιάσουν. Πιστεύω πως αυτές οι ενέργειές μας επέδρασαν καταλυτικά στην αντιμετώπιση των αιτημάτων μας κατά ευνοϊκό τρόπο.

Αγαπητοί συνάδελφοι συγγνώμη που σας κούρασα αλλά πιστεύω πως είναι ιστορικά ενδιαφέρον να ξέρετε όχι μόνο αυτά που ακούσετε τώρα αλλά πολύ περισσότερα για τις συμπληγάδες μέσα από τις οποίες πέρασε η γένεση του επαγγέλματός μας. Τώρα η σκυτάλη είναι στα χέρια σας και δεν αμφιβάλω ότι θα αγωνιστείτε για να ενδυναμώσετε ακόμη πιο πολύ το επάγγελμά μας για να το παραδώσετε πιο αξιοπρεπές και πιο υποσχόμενο στις επόμενες γενιές των βιβλιοθηκονόμων – επιστημόνων πληροφόρησης.

1. ΣΠΟΥΔΕΣ

1.1 Μέση Εκπαίδευση: Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας

1.2 Ανώτατη Εκπαίδευση:

1963 -.1966: Thames Valley University, London (Ealing College of Arts): Σπουδές με θέμα: **Library and Information Studies**, που οδήγησαν στην απόκτηση του τίτλου: **Associate of the British Library Association (ALA)**.

Ιούλιος. - Δεκέμβριος.1970: Royal School of Librarianship.Κοπεγχάγη.
Υποτροφία της Ουνέσκο για Καθηγητές της Βιβλιοθηκονομίας με θέμα:
Teaching Methods with special subject Librarianship

1974-1976: Loughborough University of Technology. England.
Οδήγησαν στην απόκτηση του τίτλου: **Master of Library Science.(MLS)**.

Ιούλιος 1981: Sheffield University. England. A Unisist Course με θέμα:
Advanced Information Work - Computerisation.

Σεπτέμβριος 1986: British Library Association. Υποβολή διατριβής με θέμα:
The Planning of Library Services in a developing Country: The example of Cyprus
που οδήγησε στην απόκτηση του τίτλου: **Fellow of the Library Association (FLA)** ο
οποίος αποτελεί την ανώτατη επαγγελματική διάκριση στη Βιβλιοθηκονομία στη Μεγάλη
Βρετανία..

2. ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

2.1 1966-1988: Επιθεωρητής Βιβλιοθηκών,

Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού
με ευθύνη τη δημιουργία και την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών, με ιδιαίτερη
έμφαση στις λαϊκές και αργότερα στις σχολικές και
κρατικές βιβλιοθήκες και τη δημιουργία ενός ενιαίου δικτύου που να συνδέει
όλες τις βιβλιοθήκες της χώρας.

Αυτή ήταν μια τεράστια πρόκληση γιατί όλα άρχιζαν από μηδενική βάση.
Εκτός από τον οργανωτικό σχεδιασμό έπρεπε να οικοδομηθεί και μια πολύ
στενή και αδιάλειπτη συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους εταίρους:
ανώτατους δημόσιους λειτουργούς κυρίως των Υπουργείων Παιδείας και
Οικονομικών, Δημάρχους, Κοινοτάρχες, επιθεωρητές εκπαίδευσης, διευθυντές
σχολείων μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης, καθηγητές, δασκάλους, 'βιβλιοθη-
κάριους', χρήστες βιβλιοθηκών και ακόμη να χρησιμοποιηθούν ξένοι
εμπειρογνώμονες, όπως και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας (τύπος, ραδιο-
τηλεόραση). Έπρεπε δηλαδή να αρχίσει να οικοδομείται η βιβλιοθηκονομική
παιδεία που μέχρι τότε ήταν ανύπαρκτη.

2.2 1989 - 1992: Πολιτιστικός Λειτουργός Α΄ στις Πολιτιστικές Υπηρεσίες

του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Κύρια ευθύνη οι Περιοδεύουσες Βιβλιοθήκες καθώς και οι βιβλιοθήκες των Δήμων και των Κοινοτήτων. Παράπλευρα όμως συνέχισα την καθοδήγηση και εκπαίδευση με σεμινάρια των ‘βιβλιοθηκαρίων’ των σχολικών και κρατικών βιβλιοθηκών.

2.3 1992-1994: Διευθυντής Κυπριακής Βιβλιοθήκης (ΚΥ.ΒΙ.)

Ύστερα από σκληρές προσπάθειες 25 χρόνων πετύχαμε επιτέλους την έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του Περί Κυπριακής Βιβλιοθήκης(ΚΥ.ΒΙ) νόμου και της θέσης του διευθυντή της με πανεπιστημιακά προσόντα στη Βιβλιοθηκονομία / Επιστήμη Πληροφοριών.

Παρόλα αυτά ο πόλεμος από μερικούς εκπαιδευτικούς δεν κόπασε. Χρειάστηκε προσφυγή μου στο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο για να επικυρώσει το διορισμό μου στη θέση του διευθυντή της ΚΥ.ΒΙ. Έτσι έσπασε επιτέλους το κατεστημένο και έγινα ο πρώτος βιβλιοθηκονόμος που διορίστηκε επίσημα ως διευθυντής της ΚΥ.ΒΙ. Όλα τα προηγούμενα χρόνια η ΚΥ.ΒΙ. διευθύνετο από εκπαιδευτικούς με απόσπαση.

Η οργανωτική κατάσταση της ΚΥ.ΒΙ χαρακτηριζόταν ως καταθλιπτική.

Άρχισα με τη στελέχωση και τον εξοπλισμό της και στη συνέχεια προχώρησα στην πλήρη αναδιοργάνωση όλων των χώρων της βιβλιοθήκης, στην καταγραφή και μηχανογράφηση του υλικού της και στην επιμόρφωση του προσωπικού της. Επίσης επέκτεινα τις ώρες λειτουργίας της βιβλιοθήκης με τα απογεύματα τις καθημερινές και ακόμα εγώ προσωπικά κάλυπτα τα πρωϊνά του Σαββάτου.

Παράλληλα όμως με το σχεδιασμό και τη λειτουργία όλων των υπηρεσιών που πρέπει να προσφέρει μια Εθνική Βιβλιοθήκη, (αναγνωστήριο, δανεισμό, απόκτηση, συντήρηση και διαθεσιμότητα όλης της εκδοτικής παραγωγής της χώρας, λειτουργία των κέντρων ISBN/ISDS, διεθνή συνεργασία και ανταλλαγή εκδόσεων) προχώρησα συνάμα στην προώθηση των εισηγήσεων των εμπειρογνομόνων, όπως στη δημιουργία του ενιαίου δικτύου που θα συνέδεε όλες τις βιβλιοθήκες της χώρας, στη δημιουργία του κλάδου βιβλιοθηκονόμων στη δομή της κρατικής μηχανής, μια ενέργεια που θα έλυε χρόνια προβλήματα των βιβλιοθηκονόμων στο δημόσιο τομέα, όπως ανέλιξη, εκπαίδευση, τοποθέτηση, στελέχωση βιβλιοθηκών κ.ά.π., στο μηχανισμό εκπαίδευσης του προσωπικού και των χρηστών, στη δημιουργία εργαστηρίου συντήρησης, καθώς και στο σχεδιασμό και στην υποστήριξη παιδικών βιβλιοθηκών στις Δημοτικές Βιβλιοθήκες της χώρας.

Παρόλο ότι η μεταρρύθμιση βρισκόταν στο αρχικό της στάδιο, ο καθηγητής Δρ. Vincent Aceto, διευθυντής του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Επιστήμης των Πληροφοριών του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης στο Όλπανυ, κατά τη 2η επίσκεψή του στην Κύπρο το 1993, ως εμπειρογνώμονας, έγραψε χαρακτηριστικά στην έκθεσή του και τα εξής:

“Η πλέον συναρπαστική αλλαγή από την επίσκεψή μου στην Κύπρο πριν δυο χρόνια είναι ‘το θαύμα της Κυπριακής Βιβλιοθήκης’. Κάτω από τη δυναμική διεύθυνση του Σάββα Πετρίδη, ο Κυπριακός λαός έχει τώρα μια εθνική βιβλιοθήκη για την οποία μπορεί να αισθάνεται υπερήφανος”.

3. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ / ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας μου οργάνωσα και δίδαξα στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου πολλά σεμινάρια μικρής και μεγάλης διάρκειας για την εκπαίδευση ή/και επιμόρφωση των βιβλιοθηκαρίων, δασκάλων και διευθυντών τόσο της δημοτικής όσο και της μέσης παιδείας. Αποδείξαμε με επιτυχία ότι η Βιβλιοθηκονομία είναι Τέχνη και Επιστήμη και ως εκ τούτου χρειάζονται εξειδικευμένες σπουδές και γνώσεις. Αναφέρονται επιλεκτικά μερικά:

3.1 Για βιβλιοθηκάρους των σχολικών βιβλιοθηκών:

Οκτ.1983 - Ιούν.1984: Βιβλιοθηκονομία. 1ο Επίπεδο (2 μέρες τη βδομάδα.)
Οκτ.1984 - Ιούν.1985: Βιβλιοθηκονομία. 2ο Επίπεδο (“ “ “)
Οκτ.1985 - Ιούν.1986: Βιβλιοθηκονομία 3ο Επίπεδο (“ “ “)
5ήμερο σεμινάριο: Αυτοματοποίηση Σχολικών βιβλιοθηκών (6 επαναλήψεις)

3.2 Για δασκάλους Δημοτικής Εκπαίδευσης:

Οκτ.1986 - Μάιος 1987: Χρήση βιβλιοθήκης από μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανάπτυξη δεξιοτήτων μάθησης. (1 μέρα τη βδομάδα.). *Επαναλήφθηκε: 1988, 1989.*

3.3 Για καθηγητές Μέσης Παιδείας:

Οκτ.1986 - Μάιος 1987: Χρήση Βιβλιοθήκης από μαθητές της Μέσης Παιδείας. Αυτόνομη εργασία μαθητών. (1μέρα/εβδομ.). *Επαναλήφθηκε: 1988, 1989.*

4. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ:

4.1 Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδος (ΕΒΕ), Αθήνα, 1987.

Το Σεπτέμβρη 1987 κλήθηκα για 3 βδομάδες από το Γενικό Συμβούλιο της ΕΒΕ για το σχεδιασμό και την εγκατάσταση των Κέντρων ISBN και ISDS στην ΕΒΕ καθώς και την εκπαίδευση του προσωπικού της για τη λειτουργία των Κέντρων αυτών μέσα στη διαρθρωτική δομή του Τμήματος Εισαγωγής το οποίο έπρεπε να αναδιοργανωθεί ανάλογα. Η αποστολή πέτυχε πλήρως. Ένα στέλεχος του Τμήματος Εισαγωγής της ΕΒΕ συνέχισε την εκπαίδευσή του στο Γραφείο μου στην Κύπρο για ένα ακόμα μήνα.

4.2 Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων Ελλάδας. Αθήνα, 1988.

Η επίσκεψή μου έγινε το Μάιο 1988 ύστερα από σχετική πρόσκληση του Υπουργείου. Η συνεργασία έγινε με ανώτατους λειτουργούς του Υπουργείου. Διήρκεσε τρεις βδομάδες και τέλειωσε με έκθεση μου για την οργάνωση και τη διεύθυνση των σχολικών βιβλιοθηκών στη Δημοτική και Μέση Εκπαίδευση και τη δημιουργία ενός δικτύου που να ενώνει τις Λαϊκές με τις Σχολικές Βιβλιοθήκες της χώρας.

4.3 Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα.

Το Φεβρουάριο 1997 κέρδισα τον πανελλήνιο διαγωνισμό για τη μηχανογράφηση της Βιβλιοθήκης του Ιονίου Πανεπιστημίου με το ηλεκτρονικό σύστημα **Advance** της **Geac**. Το έργο συμπληρώθηκε με επιτυχία το Μάιο 1999.

4.4 Συνέδρια και Σεμινάρια στο εξωτερικό.

Ως ο ανώτατος κρατικός λειτουργός επί βιβλιοθηκονομικών θεμάτων, είχα την ευκαιρία να λάβω μέρος σε δεκάδες συνέδρια και σεμινάρια σε πολλές χώρες του εξωτερικού στον τομέα της βιβλιοθηκονομίας και των πληροφοριών. Σε δέκα απ' αυτά ήμουν ένας από τους κύριους εισηγητές και ομιλητές.

5. ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

5.1 Επιτροπή Βιβλιοθηκονόμων στην ΠΑΣΥΔΥ

Με στόχο πάντα τη δημιουργία Κλάδου Βιβλιοθηκονόμων στη Δημόσια Υπηρεσία εκτός από τις δικές μου εισηγήσεις στους ετήσιους προϋπολογισμούς του κράτους δραστηριοποιήθηκα εξ αρχής και στις επιτροπές της ΠΑΣΥΔΥ επιτυγχάνοντας την αναγνώριση και την προώθηση του αιτήματος αυτού μαζί με τα άλλα γενικά αιτήματα της Οργάνωσης προς το Υπουργείο Οικονομικών. Την προσπάθεια αυτή συνέχισε με επιδεξιότητα ο διάδοχός μου και καλός συνάδελφος κ. Δημήτρης Νικολάου. Χαίρομαι που ένας στόχος και ένα όραμα έγινε πραγματικότητα. Εκείνο που χρειάζεται τώρα είναι η συνεχής παρακολούθηση και η αναβάθμιση ενός τόσο σημαντικού για τον τόπο κλάδου.

5.2 Κυπριακή Ένωση Επαγγελματιών Βιβλιοθηκονόμων (ΚΕΕΒ)

Έχοντας υπόψη το θεώρημα ότι κάθε τέχνη ή επιστήμη αναγνωρίζεται και αναπτύσσεται μόνο όταν εξασκείται και υπηρετείται από εξειδικευμένους σ' αυτήν τεχνίτες και επιστήμονες, πρωτοστάτησα στη δημιουργία της ΚΕΕΒ η οποία θα διοικόταν από επιστήμονες βιβλιοθηκονόμους. Εσκεμμένα στην ονομασία της Ένωσης δώσαμε τους όρους «**Επαγγελματιών Βιβλιοθηκονόμων**» γιατί υπήρχε ανάγκη να εμπεδώσουμε μεταξύ των αρχών και του λαού την πίστη ότι οι βιβλιοθηκονόμοι είναι επαγγελματίες επιστήμονες ισάξιοι με όλους τους άλλους πτυχιούχους των πανεπιστημίων και είναι οι μόνοι που μπορούν να αναλάβουν την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών που χρειάζεται η Κύπρος για την πνευματική, πολιτιστική και κοινωνικο-οικονομική της αναβάθμιση. Βέβαια χρειάστηκε να αναμένω 18 χρόνια (1966-1984) μέχρι που να υπάρξουν στην Κύπρο αρκετοί πτυχιούχοι βιβλιοθηκονόμοι για να πλαισιώσουν έστω και μόνο το Διοικητικό Συμβούλιο. Κατά καλή μας τύχη 6 Κύπριοι φοιτητές άλλων επιστημών έφεραν στην Κύπρο συζύγους βιβλιοθηκονόμους από Αγγλία, Καναδά και Αμερική, οι οποίοι ομολογουμένως συνέβαλαν σημαντικά στην ανάπτυξη της Βιβλιοθηκονομίας στην Κύπρο. Στην ιδρυτική συνέλευση που έγινε στις 24/11/1984 στην Πνευματική Στέγη Λευκωσίας. Εκλέγηκε το πρώτο Δ.Σ. με τους: Σάββα Πετρίδη, Πρόεδρο, Φώτη Πίττα, Αντιπρόεδρο, Σωτηρούλλα Ορφανού, Γραμματέα, Δημήτρη Νικολάου Ταμιά, και Τζίλ Κακουλλή, Γεωργία Μονιάτη, Νίκο Παλάζη, Σύμβουλοι. Η ΚΕΕΒ ανέπτυξε σπουδαία δραστηριότητα τόσο στον τομέα της επιμόρφωσης με Συνέδρια ημερίδες, και σεμινάρια, όσο και στον τομέα της συναδέλφωσης των

εργαζομένων και της προβολής και διεκδίκησης των αιτημάτων τους. Είναι γεγονός ότι με την αφυπηρέτησή μου η ΚΕΕΒ αδράνησε, σήμερα όμως με μεγάλη μου χαρά βλέπω να επαναδραστηριοποιείται με νέους ανθρώπους μέσα σ' ένα παντοδύναμο τεχνολογικό περιβάλλον. Εύχομαι τα βέλτιστα.

5.3 Πνευματικά και Πολιτιστικά Σωματεία

Με σκοπό την προβολή του έργου των βιβλιοθηκών και της ένταξής των στα πνευματικά και πολιτιστικά δρώμενα επεδίωξα τη συμμετοχή και δραστηριοποίησή μου στα πνευματικά και πολιτιστικά σωματεία, όπως στην **Πνευματική Στέγη Λευκωσίας** την οποία υπηρέτησα ως Γραμματέας για πολλά χρόνια, στο **Σύνδεσμο Παιδικού Νεανικού Βιβλίου** ως μέλος του Δ. Σ. του, στην **Ένωση Λογοτεχνών Κύπρου**, στη **Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Λευκωσίας**, την οποία υπηρετώ για πολλά χρόνια πρώτα ως Γραμματέας και τα τελευταία 5 χρόνια ως Πρόεδρος του Δ. Σ. της. Πιστεύω πως ο στόχος επιτεύχθηκε. Έγινα αποδεχτός ως Βιβλιοθηκονόμος, ισότιμος με όλους τους πτυχιούχους πνευματικούς ανθρώπους του τόπου και αυτό συνέβαλε στην αλλαγή της νοοτροπίας που κοινωνικά μας κατέτασσαν σε κατώτερη κατηγορία ανθρώπων. Αυτό επέδρασε ευεργετικά και στην αποδοχή των αιτημάτων μας για ισότιμη μισθολογική μεταχείριση.

Θεωρώ υποχρέωσή μου να κλείσω το βιογραφικό μου σημείωμα με τις από καρδιάς ευχαριστίες μου στους ανθρώπους που με πίστεψαν, υψηλόβαθμους και χαμηλόβαθμους, και συνέβαλαν στην κοινή προσπάθεια για να θεμελιώσουμε το Βιβλιοθηκονομικό Σύστημα που τόσο ανάγκη το έχει η Κύπρος. Ιδιαίτερα ευχαριστώ θερμά τους στενούς μου συνεργάτες Κώστα Γεωργίου, Δημήτρη Νικολάου, Πανίκο Καραβέλλα, Θεόδωρο Γιάγκου, Ιωάννη Φιλίππου, Φρειδερίκη Σιαμά και τη Γραμματέα μου Αγνή Λοϊζου. Όλοι εργάστηκαν σκληρά, ο καθένας στον τομέα του, για να δημιουργήσουμε την υπηρεσία βιβλιοθηκών.

Τέλος, μα όχι τελευταία, ευχαριστώ τη σύζυγό μου Έλλη και τα δυο παιδιά μου για την κατανόηση και τη στήριξη που μου έδιναν σε όλες τις δύσκολες στιγμές της ζωής μου.

6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου, αρ. 51, 2323 Λακατάμια, Κύπρος.
Τηλ.: 99 488148, E-mail: savvas-petrides@spidernet.com.cy.

7. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ (Περιορίζονται στα βιβλιοθηκονομικά θέματα)

7.1 Βιβλία και Περιοδικά:

1. Bibliographic Control in Greece; Proposals for a Greek National Bibliographic Centre.- Nicosia, 1976.- 104p.
2. The Planning of Library Services in Cyprus.- Nicosia, 1986.- 174p.
3. Βιβλιοθήκες και Βιβλιοθηκονομία στην Κύπρο.-Λευκωσία:ΚΕΕΒ, 1988.- 64σ.
4. Σχολικές Βιβλιοθήκες στην Κύπρο.- Λευκωσία: ΚΕΕΒ, 1989.- 64σ.

5. Μηχανοργάνωση Βιβλιοθηκών. Λευκωσία: ΚΕΕΒ, 1990.- 72σ..
6. Επιλογές. Ενδιαφέροντα Βιβλία για παιδιά. Διμηνιαίο. Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. 1989-
7. Library News. A quarterly newsletter.- CyAPL, 1986 -
8. Βιβλιοθηκονομικά Νέα. Τριμηνιαίο Περιοδικό. ΚΕΕΒ, 1986-

7.2 Άρθρα σε περιοδικά (επιλογή)

1. Libraries and library training in Cyprus.- 9p.
In: Unesco Course for teachers of Librarianship. 1972.
2. Κοινοτικές Βιβλιοθήκες στην Κύπρο. Στο: Κυπριακός Λόγος. 2(7),1970.
3. Οργάνωση και Λειτουργία Αρχείων. Στο: Unesco Bulletin of the Cyprus Commission for Unesco.- 11-12, Ιούνιος 1973.
4. Bibliotheken in Zypern.- In:Zeitschrift fur das Bibliothekswesen: June 1973.
5. Co-operation in the field of Librarianship and Information between Cyprus - other countries. In: Proceedings of the Conference “Library co-operation in the Mediterranean Region .- Valetta, 1983.
6. The need for organisation of libraries, archives and information centres in Cyprus .
Nicosia: ΚΕΕΒ, 1985. - 11p.
7. Library services to the rural population of Cyprus.- 16p. In: Proceedings of the COMLA Conference “Library and Community resource centres for rural areas and small island states of the developing regions of the Commonwealth”, Malta, 2- 5 April 1990.- Sidney, 1990. Παρουσιάστηκε επίσης στα ελληνικά στην Αθήνα στο συνέδριο: “Βιβλιοθηκονομικά συστήματα”. 1992.
8. ΒΗΠΣ 90: Ένα Ηλεκτρονικό Πρόγραμμα για Μηχανοργάνωση Βιβλιοθηκών. 10σ.
Στο: Πρακτικά του 6^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Βιβλιοθηκών. “Νέες Τεχνολογίες στις Ελληνικές Βιβλιοθήκες”. Αθήνα, 22-23 Νοεμβρίου.1990, Αθήνα: Ελληνικός Σύνδεσμος Βιβλιοθηκονόμων, 1990.